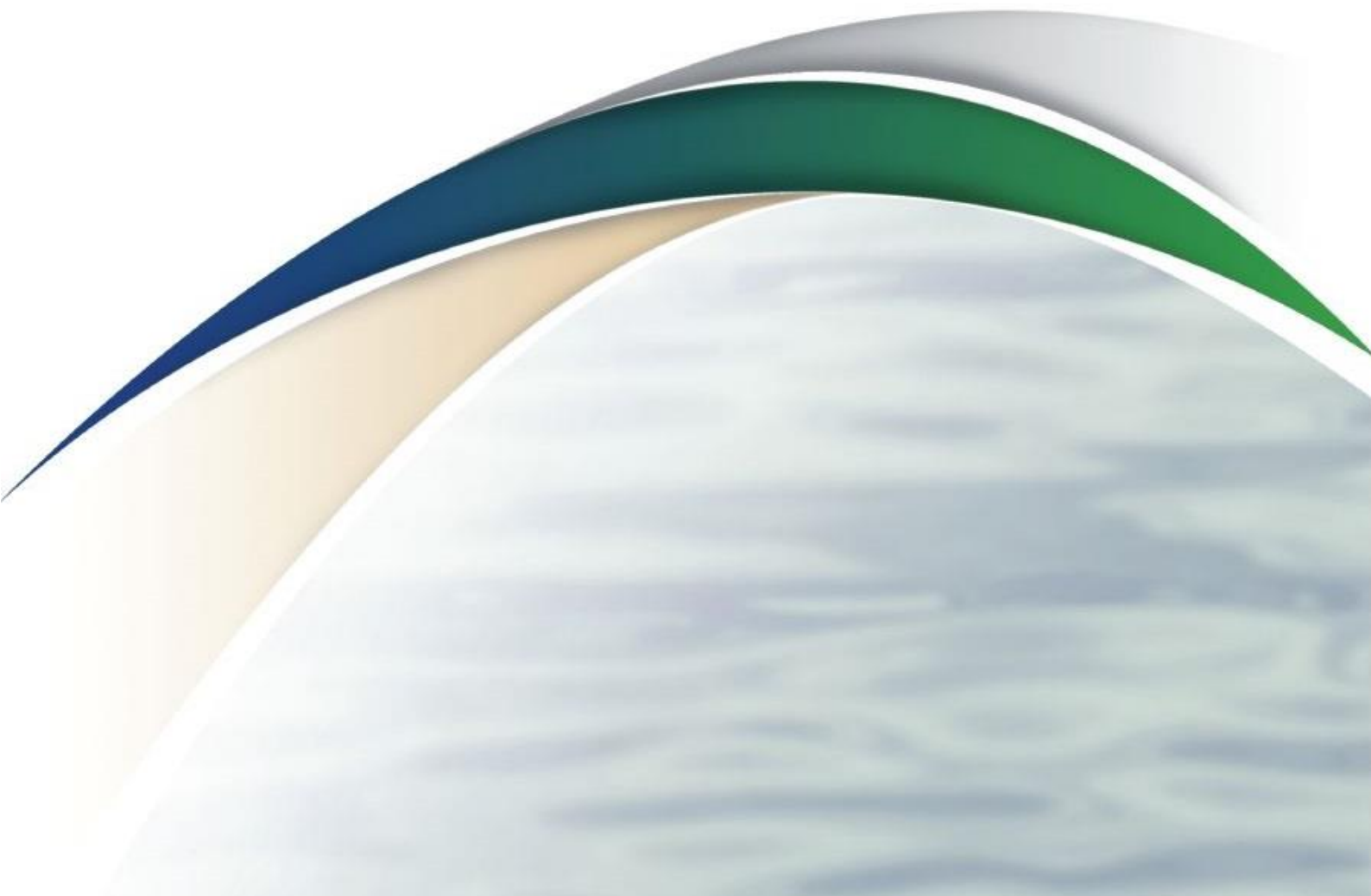

Nota Reserve- en Voorzieningenbeleid 2024

Reserve- en voorzieningenbeleid

Voor u ligt de geactualiseerde nota Reserve- en Voorzieningenbeleid 2024. De nota bevat de kaders voor reserves en voorzieningen van de gemeente Valkenburg aan de Geul. Deze nota vervangt de nota Actualisatie reserve -en voorzieningenbeleid van 1 juli 2013.

Op basis van artikel 11 lid 2 van de financiële verordening van onze gemeente dient het reserve- en voorzieningenbeleid jaarlijks geactualiseerd te worden. Voorheen vond deze actualisatie plaats als onderdeel van de ontwerpbegroting, nu willen wij het beleid via een separate nota aan uw raad ter vaststelling aanbieden. De volgende onderwerpen worden in dit document behandeld:

1. Aanleiding
2. Doelstelling
3. De wettelijke kaders
4. De gemeentelijke kaders
5. Concrete voorstellen reserves en voorzieningen
6. Specificatie reserves en voorzieningen
7. Overzicht mutaties 2023 reserves en voorzieningen
8. Overzicht meerjarig verloop reserves en voorzieningen

1. Aanleiding

Het financieel beleid van de gemeente Valkenburg aan de Geul is gericht op een gezonde financiële positie voor onze gemeente en transparantie in het financieel handelen. Om dit te realiseren, wil de gemeente optimaal inzicht geven in de financiële positie, zodat door raad, college en organisatie gestuurd kan worden op een efficiënte uitvoering, resultaat en dienstverlening van al haar taken.

Voor de raad gaat het om de kaders en controle, voor het college gaat het om inzicht en (bij)sturing op hoofdlijnen en voor de organisatie om de details. De gemeente kent een gezonde financiële huishouding en een sluitende meerjarenbegroting. Een periodieke herziening van het nut, de noodzaak en de omvang van de reserves en voorzieningen is daarom zowel vanuit bestuurlijk en bedrijfseconomisch oogpunt bezien noodzakelijk. Aangezien de omstandigheden kunnen wijzigen moet het reserve- en voorzieningenbeleid aan gewijzigde omstandigheden kunnen worden getoetst en eventueel aangepast.

2. Doelstelling

Reserves en voorzieningen zijn van grote betekenis voor de budgettaire stabiliteit van de gemeente. Reserves en voorzieningen maken grote toekomstige uitgaven mogelijk, voor bijvoorbeeld groot onderhoud, investeringen of projecten die te omvangrijk zijn om ten laste van de exploitatiebegroting te brengen. Daarnaast spelen ze een rol als buffer in geval van financiële tegenvallers en ter egalisatie van de lasten.

De kaders in deze nota zijn erop gericht de raad zoveel mogelijk transparantie en grip te bieden en het budgetrecht van de raad zo optimaal mogelijk tot zijn recht te laten komen. Dat betekent dat de raad bepaalt of reserves worden ingesteld en hoe deze worden ingezet. Alle reserves en voorzieningen zijn doorgelicht waarbij is bekeken of ze in stand moeten blijven, opgeheven of gevormd moeten worden. Dit vanuit het uitgangspunt dat er zo weinig mogelijk reserves en voorzieningen horen te zijn. Dat bevordert de transparantie en maakt voor de gemeenteraad een betere integrale afweging bij de begroting mogelijk. Door goed inzicht in de reserves en de voorzieningen, wordt de beleidsruimte beter zichtbaar. Door te streven naar zo min mogelijk reserves, blijven meer middelen breed inzetbaar.

Het doel van deze nota is het beleid voor reserves en voorzieningen transparant vast te leggen. De nota is primair bedoeld als kaderstellend instrument van de raad.

3. De wettelijke kaders

Het onderscheid tussen reserves en voorzieningen is vooral ingegeven door de vrijheid waarmee deze middelen kunnen worden ingezet. Reserves kunnen door de raad naar wens worden ingesteld of opgeheven. Het vormen van reserves is wettelijk gezien nauwelijks begrensd. De beleidsvrijheid is hier optimaal. Dat in tegenstelling tot voorzieningen, waarbij de wet- en regelgeving dwingend is. De keuzevrijheid beperkt zich hier tot de vraag of lasten wel of niet geëgaliseerd dienen te worden.

Reserves

Volgens artikel 42 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bestaat het eigen vermogen uit de reserves vermeerderd met het resultaat van de jaarrekening. In artikel 43 van het BBV is bepaald dat de reserves worden onderscheiden naar de algemene reserve en de bestemmingsreserves. De algemene reserve kent geen bestemming, versterkt het weerstandsvermogen en vervult zodoende een bufferfunctie. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan door de raad expliciet een bepaalde bestemming is gegeven. De bestemming kan door de raad worden gewijzigd en is dus vrij besteedbaar. Zolang de raad de bestemming kan wijzigen, is sprake van een bestemmingsreserve. Indien de bestemming niet meer gewijzigd kan worden, bijvoorbeeld door het aangaan van verplichtingen, is sprake van een voorziening.

Voor de vorming en besteding van reserves is in het kader van het budgetrecht een expliciet besluit van de raad nodig. Dit past binnen het algemene kenmerk van een reserve: de vrije besteedbaarheid.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gerekend tot het vreemd vermogen en worden volgens artikel 44 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gevormd wegens:

- a. verplichtingen en verliezen, waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b van het BBV;

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b van het BBV.

Voorzieningen hebben een verplicht karakter en kennen daardoor vrijwel geen beleidsvrijheid bij het instellen hiervan. Het college besluit tot het instellen van een voorziening. Vanwege het verplichtend karakter van voorzieningen, heeft de raad geen keuze bij het al dan niet instellen ervan. Indirect kan de raad echter wel invloed uitoefenen op de hoogte van een voorziening. Dit geldt bij onderhoudsvoorzieningen, waarbij het gewenste kwaliteitsniveau bepalend is voor het bedrag dat jaarlijks in een voorziening wordt gestort (bijvoorbeeld gebouwen- en wegenonderhoud). De raad dient de betreffende lasten echter wel te autoriseren (budgetrecht).

In het kader van de jaarrekeningcontrole wordt door de accountant elke voorziening beoordeeld op noodzaak en stand. Daarbij voert de accountant een inhoudelijke beoordeling uit van de onderbouwing van de betreffende voorziening. Voor wat betreft de onderhoudsvoorzieningen dient er een actuele meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) aan ten grondslag te liggen. Is de noodzaak van een voorziening er niet, is er ten onrechte geen voorziening gevormd of is de stand van een voorziening ontoereikend dan wel te hoog, dan dient dit op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gecorrigeerd te worden.

Bij de jaarrekening wordt inzichtelijk gemaakt welke voorzieningen zijn opgenomen. Hiermee komt de bevoegdheid tot het doen van uitgaven te liggen bij het college. Via de jaarrekening legt het college vervolgens verantwoording af aan de raad.

Verschillen tussen reserves en voorzieningen

In de navolgende tabel wordt het onderscheid tussen de reserves en voorzieningen in het kort weergegeven.

Kenmerk	Reserve	Voorziening
Vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Bevoegdheid	Raad	College (verplicht karakter) Raad (budgetrecht)
Bestemming	Vrij	Gebonden
Instrument	Financieel beleid (raad)	Financieel beheer (college)
Onderbouwing	Niet wettelijk verplicht	Wettelijk verplicht
Toetsing	Verantwoording van de raad	Accountant (jaarrekening)

4. De gemeentelijke kaders

Met het vaststellen van deze nota stelt de gemeenteraad de volgende beleidskaders voor de reserves vast:

1. Reserves worden ingesteld met een duidelijk doel. Om tot overzichtelijke en transparante besluitvorming te komen, wordt het aantal reserves zoveel mogelijk beperkt;
2. Reserves worden jaarlijks beoordeeld op toereikendheid, nut en noodzaak;
3. Per reserve wordt ingegaan op het bijbehorende programma, het doel, de stand, een onderbouwd minimum en maximum (indien mogelijk) en een toelichting;
4. Een reserve mag geen negatief saldo hebben.

Vanwege het verplichte karakter en de wettelijke kaders inzake voorzieningen zijn gemeentelijke kaders nagenoeg overbodig. Wel zijn in de financiële verordening (2023) een aantal onderwerpen opgenomen die betrekking hebben op de voorzieningen:

1. Artikel 10: Voor vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van historische percentages met uitzondering van vorderingen groter dan € 25.000. Hiervoor vindt een individuele beoordeling plaats.
2. Artikel 19: De onderhoudsplannen (onder andere wegen en gebouwen) van onze kapitaalgoederen worden eens in de 5 jaar aan de raad voorgelegd ter vaststelling. Door de raad kan hierbij sturing plaatsvinden met betrekking tot het gewenste kwaliteitsniveau, autorisatie van de lasten gebeurt bij vaststelling van het onderhoudsplan (budgetrecht).

5. Concrete voorstellen de reserves en voorzieningen

Concreet wordt het volgende voorgesteld m.b.t. de reserves en voorzieningen (wijzigingen ten opzichte van de in de begroting 2023 opgenomen bijlage Reserve- en voorzieningenbeleid 2023):

1. De volgende reserves worden opgeheven:
  - Investeringsreserve kunst in openbare ruimte;
  - Exploitatiereserve personeel;
  - Exploitatiereserve welzijnsactiviteiten;
  - Investeringsreserve automatisering;
  - Egalisatiereserve effecten BTW-Compensatiefonds;
  - Reserve milieu-activiteiten;
  - Investeringsreserve uitvoering centrumplan;
  - Reserve opbrengst aandelen Essent;
  - Reserve overdracht gelden stichting Herdenking.
2. De volgende reserves worden ingesteld:
  - Bestemmingsreserve projectgelden;
  - Bestemmingsreserve grondbeleid en realisatie woningbouwprojecten;
  - Bestemmingsreserve onderhoud sportcentrum Polfermolen;
  - Bestemmingsreserve onderhoud wegen.
3. Een minimum en/of een maximum in te stellen bij de volgende reserves:
  - Algemene reserve: minimum € 6.500.000;
  - Egalisatiereserve parkeerexploitatie: minimum € 300.000;
  - Bestemmingsreserve omgevingswet: maximum € 500.000.
  - Egalisatiereserve sociaal domein: minimum € 2.200.000 en maximum € 7.700.000;
4. Indien een reserve een feitelijke stand heeft per 31 december boven de maximumgrens dan zullen de overtollige middelen op rekeningbasis worden toegevoegd aan de algemene reserve.
5. De bestemmingsreserve dekking kapitaallasten wordt ingezet bij een jaarlijkse afschrijvingslast van minimaal € 5.000.
6. De mutaties in de reserves en de saldi van de reserves worden (voor zover mogelijk) afgerond op € 1.000.

Bovenstaande voorstellen zullen worden verwerkt per 31 december 2023, waarbij de voorgestelde afronding op € 1.000 nog niet is verwerkt in de onderstaande cijfers.

6. Specificatie reserves en voorzieningen

Voor iedere reserve en voorziening wordt hierna ingegaan op het bijbehorende programma, het doel, de stand, de minimale en maximale hoogte en een toelichting.

Algemene reserve

1. Algemene reserve	
Programma	Programma overstijgend.
Doel	De algemene reserve is bedoeld voor de versterking van het weerstandsvermogen en vervult zodoende een bufferfunctie. Eventuele overschotten uit de gemeentelijke jaarrekening worden, voor zover hier bij de resultaatbestemming geen specifieke bestemming aan wordt gegeven, gestort in de algemene reserve.
Stand 31-12-2023	€ 15.759.504
Minimum	€ 6.500.000
Maximum	N.v.t.
Toelichting	Het minimum is bepaald op 10% van de totale exploitatieomvang van de begroting.

Bestemmingsreserves

1. Algemene dekkingsreserve	
Programma	Programma overstijgend.
Doel	De algemene dekkingsreserve wordt gebruikt voor de reservering van middelen waaraan een specifieke besteding is gekoppeld en waarvoor geen separate bestemmingsreserve is gevormd. Indien de specifieke besteding vervalt wordt het betreffende bedrag onttrokken uit de algemene dekkingsreserve, ten gunste van de algemene reserve.
Stand 31-12-2023	€ 1.245.000
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Toelichting	Geen opmerkingen.

2. Bestemmingsreserve projectgelden	
Programma	Programma overstijgend.
Doel	De bestemmingsreserve projectgelden is bedoeld voor de overheveling van incidentele projectgelden tussen begrotingsjaren.
Stand 31-12-2023	€ 0
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Toelichting	Bij het opstellen van de jaarrekening worden deze middelen gestort in deze reserve en het daaropvolgende jaar onttrokken aan deze reserve voor de (resterende) uitvoering van de projecten.

3. Bestemmingsreserve dekking kapitaallasten

Programma	Programma overstijgend.
Doel	Dekking van de afschrijvingslasten van investeringen.
Stand 31-12-2023	€ 8.939.534
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Toelichting	De reserve is ingesteld bij de kadernota 2020 met het doel om de structurele onttrekkingen uit de reserves inzichtelijk te maken, in lijn met de aanbevelingen uit de notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV. Deze reserve kan worden ingezet bij een jaarlijkse afschrijvingslast hoger dan € 5.000.

4. Bestemmingsreserve watersnoodramp

Programma	Programma overstijgend.
Doel	Het duidelijk en transparant in beeld brengen van de financiële gevolgen van de watersnoodramp (voor de gemeentelijke financiële huishouding).
Stand 31-12-2023	€ 2.488.390
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Toelichting	Deze reserve blijft vooralsnog gehandhaafd in afwachting van het totale beeld van de afwikkeling van de watersnoodramp.

5. Egalisatiereserve parkeerexploitatie

Programma	Economie en Toerisme.
Doel	Egalisatie van de voor- en nadelen van de parkeerexploitatie.
Stand 31-12-2023	€ 2.904.817
Minimum	€ 300.000
Maximum	N.v.t.
Toelichting	Het minimum is bepaald op 10% van de totale exploitatieomvang van de parkeerbegroting.

6. Reserve evenementen

Programma	Economie en Toerisme.
Doel	Dekking van de kosten van grote evenementen, eventuele inhuur ten behoeve van het opstellen van visies en storytelling en lobby.
Stand 31-12-2023	€ 812.572
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Toelichting	Bij de behandeling van de begroting 2019 heeft de raad besloten om een bedrag van in totaal € 630.000 aan een bestemmingsreserve toe te voegen. De reserve evenementen is een egalisatiereserve. Extra opbrengsten die direct te relateren zijn aan evenementen worden gestort in de reserve. Overschrijdingen die het gevolg zijn van (bijdragen aan) evenementen komen ten laste van deze reserve. Hiermee wordt een revolverend fonds beoogd. De portefeuillehouder Toerisme en Economie is gemandateerd, met uitzondering van politiek gevoelige evenementen, tot het doen van uitgaven ten laste van deze reserve tot een maximumbedrag van € 10.000 per evenement.

7. Investeringsreserve strategische projecten

Programma	Verkeer, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.
Doel	Dekking van een gemeentelijke investeringsbijdrage in projecten die naar het oordeel van de raad strategisch en economisch van belang zijn voor onze gemeente en tot een haalbare businesscase kunnen leiden.
Stand 31-12-2023	€ 3.259.000
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Toelichting	Aan deze reserve wordt structureel een bedrag van € 438.000 toegevoegd.

8. Bestemmingsreserve grondbeleid en realisatie woningbouwprojecten

Programma	Verkeer, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.
Doel	Grondbeleid en realisatie van woningbouwprojecten
Stand 31-12-2023	€ 2.100.370
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Toelichting	In het kader van het verdeelvoorstel bij de jaarrekening 2022 heeft de raad besloten een bedrag van € 2.100.370 te storten in de algemene dekkingsreserve en te oormerken als gelden voor de uitvoering van het nieuwe grondbeleid. Deze middelen kunnen worden ingezet voor de aankoop van gronden en panden alsmede voor de realisatie van woningbouwprojecten.

9. Bestemmingsreserve onderhoud wegen

Programma	Verkeer, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.
Doel	Egalisatie van de kosten van de onderhoudsplanning wegen.
Stand 31-12-2023	€ 0
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Toelichting	Op basis van een meerjarige onderhoudsplanning is berekend welk (gelijkblijvend) bedrag jaarlijks aan de reserve gedoteerd moet worden. Het opstellen van de onderhoudsplanning wegen gebeurt op basis van een theoretisch model. De feitelijke uitvoering in de praktijk wijkt hiervan af. Hierdoor ontbreekt de grondslag conform de wettelijke voorschriften om een voorziening ter egalisatie van de kosten in stand te houden, vandaar dat een reserve wordt ingesteld. Bij het opmaken van de jaarrekening 2023 wordt het saldo van de voorziening onderhoud wegen overgeheveld naar deze reserve.

10. Bestemmingsreserve omgevingswet

Programma	Verkeer, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.
Doel	Egalisatie van de voor- en nadelen van de budgetten die betrekking hebben op de omgevingswet.
Stand 31-12-2023	€ 122.179
Minimum	€ 0
Maximum	€ 500.000
Toelichting	Het maximum is bepaald op drie maal het jaarbudget voor de omgevingswet.

11. Investeringsreserve infra e.d. kop Cauberg

Programma	Sport, Cultuur en Recreatie.
Doel	Gehele of gedeeltelijke dekking van de (kapitaallasten) van investeringen in de infrastructuur op de kop Cauberg (parkeerplaatsen, toegangswegen e.d.).
Stand 31-12-2023	€ 1.025.951
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Toelichting	Jaarlijks wordt aan deze reserve een bedrag van € 69.698 toegevoegd.

12. Bestemmingsreserve onderhoud sportcentrum Polfermolen

Programma	Sport, Cultuur en Recreatie.
Doel	Egalisatie van de kosten van de onderhoudsplanning van het sportcentrum.
Stand 31-12-2023	€ 609.395
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Toelichting	Op basis van een meerjarige onderhoudsplanning is berekend welk (gelijkblijvend) bedrag jaarlijks aan de reserve gedoteerd moet worden. Vanwege het ontbreken van een actuele onderhoudsplanning ontbreekt de grondslag conform de wettelijke voorschriften om een voorziening ter egalisatie van de kosten in stand te houden, vandaar dat een reserve wordt ingesteld. Bij het opmaken van de jaarrekening 2023 wordt het saldo van de voorziening onderhoud sportcentrum Polfermolen overgeheveld naar deze reserve.

13. Investeringsreserve instandhouding monumenten

Programma	Sport, Cultuur en Recreatie.
Doel	Dekking van investeringslasten of voor het incidenteel afdekken van subsidies op het gebied van restauratie van monumenten.
Stand 31-12-2023	€ 113.809
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Toelichting	In afwachting van de uitkomsten van het nieuwe monumentenbeleid wordt deze reserve (vooralsnog) gehandhaafd.

14. Investeringsreserve huisvesting onderwijs

Programma	Onderwijs.
Doel	Dekking van kapitaallasten en egalisatie van de voor- en nadelen van huisvestingsvoorzieningen voor het primair, speciaal en het voortgezet onderwijs.
Stand 31-12-2023	€ 882.419
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Toelichting	De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht voor deze huisvesting. Met ingang van 2023 wordt deze reserve ook ingezet voor de huisvesting die direct aan de onderwijshuisvesting is te relateren (bibliotheek en kinderopvang). Op deze wijze wordt bijvoorbeeld het leegstandsrisico voor deze huisvestingscomponenten afgedekt via de reserve.

15. Egalisatiereserve sociaal domein

Programma	Sociaal Domein.
Doel	Egalisatie van de voor- en nadelen van de budgetten die betrekking hebben op het sociaal domein.
Stand 31-12-2023	€ 7.700.000
Minimum	€ 2.200.000
Maximum	€ 7.700.000
Toelichting	Bij de behandeling van de financiën rondom de 3 decentralisaties heeft de raad besloten om de budgetten, die het rijk voor de uitvoering van die extra taken beschikbaar stelt, te oormerken. Zodoende is er een reserve sociaal domein ingesteld, die een egaliserend karakter heeft. Het minimum is bepaald op 10% van de totale exploitatieomvang van het sociaal domein. Het maximum is bepaald op basis van 3 maal het minimum vermeerderd met 5% van de totale exploitatieomvang t.b.v. incidentele projecten.

16. Bestemmingsreserve opvang ontheemden

Programma	Sociaal Domein.
Doel	Egalisatie van de voor- en nadelen van de budgetten die betrekking hebben op de opvang van ontheemden.
Stand 31-12-2023	€ 3.877.843
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Toelichting	Deze reserve blijft vooralsnog gehandhaafd in afwachting van de ontwikkelingen m.b.t. de opvang van ontheemden.

17. Reserve noodfonds gemeente Valkenburg aan de Geul

Programma	Sociaal Domein.
Doel	Inzet ten behoeve van inwoners, verenigingen, maatschappelijke instellingen en het midden- en kleinbedrijf, die acuut in de problemen komen door de stijgende (energie)lasten.
Stand 31-12-2023	€ 0
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Toelichting	Deze reserve is ingesteld op basis van het addendum op de najaarsnota 2022, waarbij de reserve financiële gevolgen Corona (Covid-19) is hernoemd naar de reserve noodfonds. Deze reserve blijft vooralsnog gehandhaafd in afwachting van de voortgang van de besteding van de beschikbaar gestelde € 1.000.000.

18. Reserve duurzaamheid, klimaatadaptatie en energietransitie

Programma	Volksgezondheid en Milieu.
Doel	Dekking en egalisatie van de kosten van werkzaamheden in het kader van duurzaamheid, klimaatadaptatie en energietransitie.
Stand 1-1-2024	€ 339.686
Minimum	€ 0
Maximum	N.v.t.
Toelichting	Jaarlijks wordt een bedrag van € 22.707 toegevoegd aan deze reserve. Dit bedrag is gebaseerd op het dividend uit de in 2020 aan Enexis verstrekte converteerbare hybride aandeelhouderslening.

Voorzieningen

1. Voorziening dubieuze debiteuren

Programma	Programma overstijgend.
Doel	Afboeking van oninbare vorderingen.
Stand 31-12-2023	€ 354.646
Minimum	€ 0
Maximum	Wettelijk maximum.
Toelichting	De voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd.

2. Voorziening groot onderhoud parkeergarage

Programma	Economie en Toerisme.
Doel	Egalisatie van de kosten van de onderhoudsplanning van de (gemeentelijke) parkeergarage Aan de Kei in Valkenburg.
Stand 31-12-2023	€ 671.579
Minimum	€ 0
Maximum	Wettelijk maximum.
Toelichting	De jaarlijkse onderhoudskosten fluctueren sterk. Om te voorkomen dat de meerjarenbegroting hierdoor een sterk wisselend beeld te zien geeft, is op basis van een meerjarige onderhoudsplanning berekend welk (gelijkblijvend) bedrag jaarlijks aan de voorziening gedoteerd moet worden. De onderhoudskosten worden vervolgens direct ten laste van de voorziening gebracht. Structureel wordt een bedrag van € 157.167 toegevoegd aan deze voorziening. De voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd.

3. Voorziening onderhoud gebouwen

Programma	Verkeer, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.
Doel	Egalisatie van de kosten van de onderhoudsplanning van gebouwen die in eigendom zijn van de gemeente.
Stand 31-12-2023	€ 220.380
Minimum	€ 0
Maximum	Wettelijk maximum.
Toelichting	De jaarlijkse onderhoudskosten fluctueren sterk. Om te voorkomen dat de meerjarenbegroting hierdoor een sterk wisselend beeld te zien geeft, is op basis van een meerjarige onderhoudsplanning berekend welk (gelijkblijvend) bedrag jaarlijks aan de voorziening gedoteerd moet worden. De onderhoudskosten worden vervolgens direct ten laste van de voorziening gebracht. Structureel wordt een bedrag van € 450.594 toegevoegd aan deze voorziening. De voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd.

4. Voorziening onderhoud civieltechnische kunstwerken

Programma	Verkeer, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.
Doel	Egalisatie van de kosten van de onderhoudsplanning civieltechnische kunstwerken.
Stand 31-12-2023	€ 74.831
Minimum	€ 0
Maximum	Wettelijk maximum.
Toelichting	De jaarlijkse onderhoudskosten fluctueren sterk. Om te voorkomen dat de meerjarenbegroting hierdoor een sterk wisselend beeld te zien geeft, is op basis van een meerjarige onderhoudsplanning berekend welk (gelijkblijvend) bedrag jaarlijks aan de voorziening gedoteerd moet worden. De onderhoudskosten worden vervolgens direct ten laste van de voorziening gebracht. Structureel wordt een bedrag van € 60.000 toegevoegd aan deze voorziening. De voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd.

5. Voorziening kleine woningbouwinitiatieven

Programma	Verkeer, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.
Doel	Inzet middelen financiële compensatie bij kleine woningbouwinitiatieven.
Stand 31-12-2023	€ 83.664
Minimum	€ 0
Maximum	Wettelijk maximum.
Toelichting	Geen opmerkingen.

6. Voorziening fonds ruimtelijke ontwikkeling

Programma	Verkeer, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.
Doel	Dekking voor de verbetering van de kwaliteit van het buitengebied en voeding door bijdragen van initiatiefnemers van nieuwe ontwikkelingen waarbij fysieke compensatie van kwaliteitsverbeterende maatregelen (deels) niet mogelijk of gewenst is. Deze voorziening wordt aangehaald als Kwaliteitsfonds.
Stand 31-12-2023	€ 41.375
Minimum	€ 0
Maximum	Wettelijk maximum.
Toelichting	Geen opmerkingen.

7. Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken

Programma	Sociaal Domein.
Doel	Afboeking van oninbare vorderingen m.b.t. sociale zaken (WWB, niet-WWB en Tozo).
Stand 31-12-2023	€ 83.003
Minimum	€ 0
Maximum	Wettelijk maximum.
Toelichting	De voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd.

8. Voorziening rioolheffing

Programma	Volksgezondheid en Milieu.
Doel	Inzet om het taakveld Riolering budgettair neutraal te laten verlopen. Dit compartiment van de begroting mag geen financiële gevolgen hebben voor het saldo van de algemene dienst, omdat bij het bepalen van de hoogte van de rioolheffing het principe van 100%-kostendekking wordt toegepast.
Stand 31-12-2023	€ 3.450.579
Minimum	€ 0
Maximum	Wettelijk maximum.
Toelichting	Geen opmerkingen.

9. Voorziening afvalstoffenheffing

Programma	Volksgezondheid en Milieu.
Doel	Inzet om het taakveld Afval budgettair neutraal te laten verlopen. Dit compartiment van de begroting mag geen financiële gevolgen hebben voor het saldo van de algemene dienst, omdat bij het bepalen van de hoogte van de afvalstoffenheffing het principe van 100%-kostendekking wordt toegepast.
Stand 31-12-2023	€ 360.160
Minimum	€ 0
Maximum	Wettelijk maximum.
Toelichting	Geen opmerkingen.

10. Voorziening pensioenen wethouders

Programma	Overhead, Onvoorzien en Vennootschapsbelasting.
Doel	Het opvangen van de pensioenafspraken van voormalige wethouders.
Stand 31-12-2023	€ 1.573.700
Minimum	€ 0
Maximum	Wettelijk maximum.
Toelichting	Deze voorziening moet ingevolge het Besluit Begroting en Verantwoording worden gevormd. Op basis van actuariële berekeningen wordt deze voorziening jaarlijks geactualiseerd.

11. Voorziening personeel

Programma	Overhead, Onvoorzien en Vennootschapsbelasting.
Doel	Inzet voor toekomstige verplichtingen inzake voormalig personeel.
Stand 31-12-2023	€ 0
Minimum	€ 0
Maximum	Wettelijk maximum.
Toelichting	Geen opmerkingen.

12. Voorziening verlofsparen

Programma	Overhead, Onvoorzien en Vennootschapsbelasting.
Doel	Het opvangen van personele verplichtingen die niet het karakter hebben van arbeid gerelateerde verplichtingen met een jaarlijks gelijkblijvend volume.
Stand 31-12-2023	€ 141.609
Minimum	€ 0
Maximum	Wettelijk maximum.
Toelichting	Deze voorziening moet ingevolge het Besluit Begroting en Verantwoording worden gevormd.

7. Overzicht mutaties 2023 reserves en voorzieningen

	Saldo 31-12-2022	Mutaties	Vrijval t.g.v. algemene reserve	T.g.v. andere reserve, voorziening	T.l.v. andere reserve, voorziening	Saldo 31-12-2023	Handhaven
A. Algemene reserve							
Algemene reserve	2.266.699	0	13.492.805	0	0	15.759.504	ja
	2.266.699	0	13.492.805	0	0	15.759.504	
B. Bestemmingsreserves							
Algemene dekkingsreserve	7.799.488	-3.783.087	-2.117.783	-2.100.370	1.446.752	1.245.000	ja
Investeringsreserve huisvesting onderwijs	806.059	76.360	0	0	0	882.419	ja
Investeringsreserve instandhouding monumenten	113.809	0	0	0	0	113.809	ja
Investeringsreserve kunst in openbare ruimte	291.521	17.624	0	-309.145	0	0	nee
Exploitatiereserve personeel	384.467	157.111	-463.051	-78.527	0	0	nee
Exploitatiereserve welzijnsactiviteiten	862.179	56.806	-901.612	-17.373	0	0	nee
Investeringsreserve automatisering	1.806.575	-131.196	-1.675.379	0	0	0	nee
Egalisatiereserve effecten BTW-compensatiefonds	93.079	0	-93.079	0	0	0	nee
Reserve milieu-activiteiten	264.256	0	-264.256	0	0	0	nee
Investeringsreserve infra e.d. kop Cauberg	1.106.253	-80.302	0	0	0	1.025.951	ja
Investeringsreserve uitvoering centrumplan	421.189	-421.189	0	0	0	0	nee
Reserve opbrengst aandelen Essent	5.666.098	0	-4.624.391	-1.041.707	0	0	nee
Reserve overdracht gelden stichting Herdenking	132.304	0	-132.304	0	0	0	nee
Egalisatiereserve parkeerexploitatie	3.033.817	-129.000	0	0	0	2.904.817	ja
Egalisatiereserve sociaal domein	12.003.003	-1.082.053	-3.220.950	0	0	7.700.000	ja
Investeringsreserve strategische projecten	3.729.378	-470.378	0	0	0	3.259.000	ja
Reserve evenementen	852.762	-40.190	0	0	0	812.572	ja
Reserve duurzaamheid	535.466	-195.780	0	0	0	339.686	ja
Bestemmingsreserve dekking kapitaallasten	8.666.735	272.799	0	0	0	8.939.534	ja
Reserve noodfonds gemeente Valkenburg aan de Geul	1.000.000	-1.000.000	0	0	0	0	ja
Bestemmingsreserve omgevingswet	411.719	-289.540	0	0	0	122.179	ja
Bestemmingsreserve opvang ontheemden	1.701.799	2.176.044	0	0	0	3.877.843	ja
Bestemmingsreserve watersnoodramp	3.943.833	-1.455.443	0	0	0	2.488.390	ja
Bestemmingsreserve projectgelden	0	0	0	0	0	0	nieuw
Bestemmingsreserve realisatie woningbouwprojecten	0	0	0	0	2.100.370	2.100.370	nieuw
Bestemmingsreserve onderhoud sportcentrum Polfermolen	0	0	0	0	609.395	609.395	nieuw
Bestemmingsreserve onderhoud wegen	0	-268.108	0	0	268.108	0	nieuw
	55.625.789	-6.589.522	-13.492.805	-3.547.122	4.424.625	36.420.965	
C. Voorzieningen							
Voorziening dubieuze debiteuren	354.646	0	0	0	0	354.646	ja
Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	58.805	0	0	0	24.198	83.003	ja
Voorziening onderhoud gebouwen	1.195.965	-975.585	0	0	0	220.380	ja
Voorziening onderhoud sportcentrum Polfermolen	609.395	0	0	-609.395	0	0	nee
Voorziening niet-WWB-debiteuren sociale zaken	9.888	0	0	-9.888	0	0	nee
Voorziening onderhoud wegen	268.108	0	0	-268.108	0	0	nee
Voorziening pensioenen wethouders	1.573.700	0	0	0	0	1.573.700	ja
Voorziening rioolheffing	4.388.484	-937.905	0	0	0	3.450.579	ja
Voorziening afvalstoffenheffing	542.189	-182.029	0	0	0	360.160	ja
Voorziening groot onderhoud parkeergarage	557.887	113.692	0	0	0	671.579	ja
Voorziening onderhoud civieltechnische kunstwerken	471.931	-397.100	0	0	0	74.831	ja
Voorziening kleine woningbouwinitiatieven	83.664	0	0	0	0	83.664	ja
Voorziening fonds ruimtelijke ontwikkeling	41.375	0	0	0	0	41.375	ja
Voorziening personeel	245.911	-245.911	0	0	0	0	ja
Voorziening debiteuren TOZO	14.310	0	0	-14.310	0	0	nee
Voorziening verlofsparen	141.609	0	0	0	0	141.609	ja
	10.557.867	-2.624.838	0	-901.701	24.198	7.055.526	
Totalen	68.450.355	-9.214.360	0	-4.448.823	4.448.823	59.235.995	

8. Overzicht meerjarig verloop reserves en voorzieningen

	Saldo 31-12-2023	Mutaties 2024	Saldo 31-12-2024	Mutaties 2025	Saldo 31-12-2025	Mutaties 2026	Saldo 31-12-2026	Mutaties 2027	Saldo 31-12-2027
A. Algemene reserve									
1 Algemene reserve	15.759.504	14.571	15.774.075	0	15.774.075	0	15.774.075	0	15.774.075
	15.759.504	14.571	15.774.075	0	15.774.075	0	15.774.075	0	15.774.075
B. Bestemmingsreserves									
1 Algemene dekkingsreserve	1.245.000	-215.000	1.030.000	-860.000	170.000	-65.000	105.000	35.000	140.000
2 Bestemmingsreserve projectgelden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 Bestemmingsreserve dekking kapitaallasten	8.939.534	-830.190	8.109.344	-804.879	7.304.465	-801.406	6.503.059	-801.406	5.701.653
4 Bestemmingsreserve watersnoodramp	2.488.390	-24.645	2.463.745	-3.573	2.460.172	-3.573	2.456.599	0	2.456.599
5 Egalisatiereserve parkeexploitatie	2.904.817	-109.000	2.795.817	0	2.795.817	0	2.795.817	0	2.795.817
6 Reserve evenementen	812.572	0	812.572	0	812.572	0	812.572	0	812.572
7 Investeringsreserve strategische projecten	3.259.000	438.000	3.697.000	438.000	4.135.000	438.000	4.573.000	438.000	5.011.000
8 Bestemmingsreserve realisatie woningbouwprojecten	2.100.370	0	2.100.370	0	2.100.370	0	2.100.370	0	2.100.370
9 Bestemmingsreserve onderhoud wegen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10 Bestemmingsreserve omgevingswet	122.179	0	122.179	0	122.179	0	122.179	0	122.179
11 Investeringsreserve infra e.d. kop Cauberg	1.025.951	69.698	1.095.649	69.698	1.165.347	69.698	1.235.045	69.698	1.304.743
12 Bestemmingsreserve onderhoud sportcentrum Polfermolen	609.395	-609.395	0	0	0	0	0	0	0
13 Investeringsreserve instandhouding monumenten	113.809	-100.000	13.809	0	13.809	0	13.809	0	13.809
14 Investeringsreserve huisvesting onderwijs	882.419	236.521	1.118.940	223.521	1.342.461	184.521	1.526.982	184.521	1.711.503
15 Egalisatiereserve sociaal domein	7.700.000	-79.645	7.620.355	0	7.620.355	0	7.620.355	0	7.620.355
16 Bestemmingsreserve opvang ontheemden	3.877.843	0	3.877.843	0	3.877.843	0	3.877.843	0	3.877.843
17 Reserve noodfonds gemeente Valkenburg aan de Geul	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18 Reserve duurzaamheid	339.686	22.707	362.393	22.707	385.100	22.707	407.807	22.707	430.514
	36.420.965	-1.200.949	35.220.016	-914.526	34.305.490	-155.053	34.150.437	-51.480	34.098.957
C. Voorzieningen									
1 Voorziening dubieuze debiteuren	354.646	0	354.646	0	354.646	0	354.646	0	354.646
2 Voorziening groot onderhoud parkeergarage	671.579	87.747	759.326	102.140	861.466	-37.186	824.280	115.087	939.367
3 Voorziening onderhoud gebouwen	220.380	-29.561	190.819	-35.737	155.082	39.411	194.493	117.265	311.758
4 Voorziening onderhoud civieltechnische kunstwerken	74.831	41.400	116.231	-53.000	63.231	-62.420	811	19.000	19.811
5 Voorziening kleine woningbouwinitiatieven	83.664	0	83.664	0	83.664	0	83.664	0	83.664
6 Voorziening fonds ruimtelijke ontwikkeling	41.375	0	41.375	0	41.375	0	41.375	0	41.375
7 Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	83.003	0	83.003	0	83.003	0	83.003	0	83.003
8 Voorziening rioolheffing	3.450.579	-491.237	2.959.342	-491.299	2.468.043	-499.855	1.968.188	-524.011	1.444.177
9 Voorziening afvalstoffenheffing	360.160	-149.864	210.296	-194.197	16.099	-16.099	0	0	0
10 Voorziening pensioenen wethouders	1.573.700	0	1.573.700	0	1.573.700	0	1.573.700	0	1.573.700
11 Voorziening personeel	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12 Voorziening verlofsparen	141.609	0	141.609	0	141.609	0	141.609	0	141.609
	7.055.526	-541.515	6.514.011	-672.093	5.841.918	-576.149	5.265.769	-272.659	4.993.110
Totalen	59.235.995	-1.727.893	57.508.102	-1.586.619	55.921.483	-731.202	55.190.281	-324.139	54.866.142

